

Ref. No. 4540

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 117.588

MP, Wnd MP, Z,
DBI, -/PL, -/AZ

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 30-3-55

Inhoud (Paraphrase)

Datum van ontvangst: 30-3-55

ZEER GEHEIM

Mijn conclusie uit de uiteenzetting gegeven in mijn 1010 is dat onder de sterke politieke druk het voor de rechter uiterst moeilijk zal zijn een vonnis te vellen dat in onze ogen rechtvaardig is.

Toch zal met alle krachten gestreeft moeten worden een verdediging te handhaven, die, zo niet onschuldigen kan redden, openbaarheid waarborgt van de hier gevolgde methoden.

Wat nu de verdediging betreft: na de U bekende door de politie opgezette "val" ten huize van Van Caspel volgde de aantijging dat Bouman een poging tot omkoping van getuige Manoch zou hebben ondernomen, resulterende in langdurige verhoren ter Djaksa. Nadat op 27 dezer Bouman telefonische aanzegging ontving opnieuw voor een verhoor bij Djaksa Tinggi Sunario te verschijnen, hetgeen door omstandigheden geen doorgang vond, beschuldigde getuige Amirudin daags daarop deze advocaat van een nog ernstiger feit namelijk illegale activiteiten, naar aanleiding waarvan Sunario zeide, aanstonds een nader onderzoek te zullen instellen. Bouman, wiens psychische weerstand reeds in aanzienlijke mate had geleden van de voor hem spannende dagen, welke waren gevolgd op de beschuldiging van Manoch, heeft na de oproep van 28 dezer en de tegen hem nieuw geuite beschuldiging en ter zitting van 29 dezer blijkbaar een zodanige geestelijke schok gekregen, dat hij mijns inziens niet langer tegen de situatie is opgewassen. Zijn vrees voor arrestatie is van dien aard, dat hij in de afgelopen nacht niet meer thuis heeft durven slapen en met de gedachte speelt het land op clandestiene wijze te verlaten. Hij zeide maatregelen te hebben genomen om bij arrestatie zelfmoord te plegen om mishandeling te ontgaan. Voorts gaf hij uiting aan de gedachte te mijnen huize politiek asyl te vragen.

Vanochtend kreeg ik onderstaand concept telegram van Bouman aan Vervloet op mijn tafel "Zal in verband laatste ontwikkeling bij oproep door Djaksa asyl vragen van HC. Dat arrestatie zal volgen staat voor Indonesische insiders vast. HC niet overtuigd. Risico echter onaanvaardbaar mede omdat duidelijk dat bij arrestatie mishandelingen zullen volgen uit wraak en om bijzonderheden verdediging en wijze waarop inlichtingen worden verkregen te ontdekken. Tenslotte zal verzoek asyl door ons gewenste internationale aandacht trekken ook bij weigering."

Op mijn vraag deelde Bouman mij mede, dat voor het geval hij alsnog door de Djaksa zou worden opgeroepen hij niet zou gaan en dan bij mij asyl vragen. Hij is er van overtuigd, dat, als hij gevolg geeft aan de uitnodiging hij er niet levend afkomt.

Ik vroeg hem of hij dus de verdediging nederlegt. Hij is voornemens dit te doen indien bovenvermelde eventualiteit zich voordoet.

Gaarne zal ik onverwijld vernemen welk standpunt U inneemt ten opzichte van deze asyiaanvraag.

Het behoeft wel geen nader betoog, dat gesteld dat ik hem asyl zou -2-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

CODETELEGRAM

verlenen op grond van de tegen hem geuite recente beschuldiging, welke hem tot een politiek delinquent stempelt, enorme repercussies van Indonesische zijde hiervan het gevolg zouden zijn.

In hoeverre Bouman thans inderdaad gevaar loopt dezer dagen te worden gearresteerd, valt niet met zekerheid te zeggen. Persoonlijk acht ik de kans ener arrestatie op korte termijn niet heel groot. De naderende Afro-Aziatische conferentie weerhoudt de Indonesiers waarschijnlijk van een dergelijke wel zeer spectaculaire daad.

Nu Bouman nog slechts een wens koestert, te weten het land op de kortst mogelijke termijn te verlaten durf ik het echter niet voor mijn verantwoordelijkheid te nemen hem tegen zijn wens hier te houden ter voortzetting van de verdediging in de zaken Jüngschläger c.s. Ik zou dit ook daarom niet willen, omdat zijn waarde als verdediger in deze voor hem zo zenuwalopende zaken zienderogen achteruit gaat. Hoewel ik mij niet verheel, dat een zeer spoedig vertrek van Bouman tot een ernstige hiaat in de verdediging van de zaak Jüngschläger zal leiden, laat de huidige situatie mijns inziens voor ons geen andere keuze meer open.

Het is natuurlijk de vraag of men Bouman in de gelegenheid zal willen stellen het land te verlaten, waartoe hij een exit-permit benodigt. Ik meen dat een der weinige mogelijkheden, zo niet de enige daartoe zal zijn, dat hij onverwijld door U voor dienstbesprekingen wordt opgeroepen en ik zijn paspoort vervolgens van een dienststempel voorzie, hetgeen de procedure van een exit-permit aanvraag aanmerkelijk vereenvoudigt. Uit het voorgaande moge tevens blijken, dat uitzending van een nieuwe eerste verdediger thans zeer urgent is geworden. In dit verband kan ik nog berichten, dat Mr Boegheim die zich reeds terugtrok na het geval Manoch voor de verdediging van geen waarde meer is. Niet slechts omdat hij als strafpleiter weinig ervaring heeft, doch tevens omdat men van de zijde van de criminele recherche momenteel ook doende schijnt een onderzoek in te stellen naar de gedragingen van laatstgenoemde advocaat gedurende zijn Palembangse periode.

VAN BYLANDT 1014.

NW/

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:--

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.